

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 5 (108) mai 2003

Haaslaval uus vallavanem

Vastavalt Haaslava Vallavolikogu 08. mai 2003. a. otsusele valiti kümne kandidaadi hulgast Haaslava uueks vallavanemaks Jüri Raudseping (54). Raudseping on abielus ja kahe täiskasvanud lapse isa. Alates 1994. aastast on ta töötanud Räpina Linnavalitsuse majandusnõunikuna ja praegu töötab Räpina Vallavalitsuse majandusnõunikuna. Õpib hetkel Eesti Põllumajandusülikoolis kaugõppes väikeettevõtte tehnika eriala.

Raudseping on öelnud, et kandideeris Haaslaval vallavanema ametikohale, sest Haaslava on tema arvates üks ilusaimaid kohti Tartumaal. Kandideerimise üheks põhjuseks oli ka see, et Tartus elava perega rohkem koos olla. Lähiajal kavatseb Jüri Raudseping elama asuda Haaslava valda. Haaslava uus vallavanem asub tööle 2. juunist. Esimeste lahendamist vajavate ülesannetena näeb uus vallavanem valla arengukava koostamist ja võimaluste leidmist ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks.

Haaslava Meestelaulupäev

24. mail kell 18.00 toimub Kurepalu lauluväljakul 26. Haaslava meestelaulupäev.

Toimub rongkäik ja kontsert. Kontserdi peaesineja on Haaslava meeskoor, kaasa löövad meeskoorid, lasteaia Kukupai laululapsed ja rahvatantsijad.

Õhtut juhivad Kaljo Johannson, tantsuks ans. Mussoon.

Vihmase ilma korral toimub üritus Priiuse Seltsimajas.

Üritus on tasuta!

Buss väljub: 17.00 Aardla, 17.03 Lange, 17.05 Reola rtj, 17.10 Ignase, 17.15 Aadami, 17.20 Uniküla, 17.25 Kulpna, 17.30 Kriimani, 17.35 Sillaotsa, 17.40 Roiu.

Sponsorid : Hr. Mart Avarmaa, Hr. Koit Prants, Kõivu – Andrese talu, AS Saint – Gobain Isover Eesti, Reola Gaas AS, AS Tartu Õlletehas, AS Tartu Külkhoone, Berry Farming, Tartu Tarbijate Kooperatiiv, OÜ Sahkar, OÜ Arujõe, Männiku Piim OÜ, Tarbus AS, Eestimaa Rahvaliit.

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

24. mail	Haaslava Meestelaulupäev Kurepalu lauluväljakul	kell 18.00
1. juunil	Lastekaitsepäeva tähistamine Roiu lasteaia mängumaal	kell 13.00
2. juunil	Sillaotsa Põhikooli tutipäev	kell 12.30
4. juunil	Sillaotsa Põhikooli aasta lõpuaktus	kell 12.00
20. juunil	Sillaotsa Põhikooli 9. kl lõpuaktus	kell 16.00
23. juunil	Jaaniapäeva tähistamine Kurepalu lauluväljakul	kell 20.00
27. juunil	Vallavanema vastuvõtt kõikidele koolilõpetajatele Priiuse Seltsimajas	kell 18.00
29. juunil	Pensionäride ühenduse Kuldlõng suvepidu Kurepalu lauluväljakul	kell 12.00

Informatsioon

Alates 01.06.2003 on Roiu Postipunkt avatud E-R 8-15 ning L ja P on suletud.

Kuidas tasub põllumehel hääletada 14. septembri rahvahääletusel?

Aktiivsete ja edukate põllumeeste (aasta põllumehe valimisel antud intervjuud) arvates tasub hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt peamiselt seepärast, et pärast ühinemist **tõuseb majanduslik stabiilsus**. Näiteks 1998/99. a. majanduskriisi ajal vähenesid Eesti põllumeeste müügisissetulekud keskmiselt 40%, Euroopa Liidu farmeritel keskmiselt 3%.

2002. aastal vähenesid maailmaturu müügingimuste halvenemise tõttu Eesti põllumajanduse sissetulekud esialgsel andmetel 10,5%, mõnes tootmisharus – näiteks seakasvatustes on sissetulekud vähenenud enam kui 1/3 võrra, Euroopa Liidus ainult 3%.

Euroopa Liiduga ühinemisel vabaneb Eesti siduvatest kohustustest Maailma Kaubandusorganisatsioonis, mille kohaselt Eesti ei saa rakendada kõiki turukorralduse meetmeid: tasakaalustavaid tolle riikide vastu, millega on sõlmitud vaba-kaubanduslepingud ja eksporditoetusi, mida kasutavad ka nn liberaalse majandusega riigid.

Ebastabiilne majanduskeskkond halvab investeerimiskliimat. Eesti põllumajandusse on viimastel aastatel investeeritud brutolisandväärtuse kohta keskmiselt 2,5 korda vähem kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Ühinemisel ELiga **suurenevad Eesti põllumajanduse sissetulekud** tänu liidu maksujõulisele turule ja turutoetustele 2007. aastaks võrreldes 2002. a. tasemega **1,55 korda**. Nii väidab Euroopa Komisjoni analüüs. Mitteühinemise korral sissetulekud vähenevad jätkuvalt 12%, sh loomakasvatuses 14%. **Eesti saab Euroopa Liidust turutoetusi 100%** liidu tasemel – 2004. a. 360 mln krooni ja 2005. a. 570 mln krooni. Kui turutoetustele lisada aga 55% ELi otsetoetustest, siis suurenevad põllumehe sissetulekud ligi kaks korda.

Põllumehe võidust tarbija ei kaota

Eesti ja teiste Euroopa riikide teadlaste andmed näitavad, et toiduainete hinnad sõltuvad eelkõige tarbija ostujõust. Näiteks on Taanis nii keskmised sissetulekud kui ka toiduainete hinnad Euroopa Liidu keskmisest 20-25 protsenti kõrgemad, Kreekas ja Hispaanias aga 15-20% madalamad.

Tootja – ja tarbijahind pole üks-üheses seoses. OECD andmete järgi tehtud analüüs näitab, et põllumajandus- ja tootjate hindade allasurumisest alates 1995. a. kuni käesoleva ajani tarbijad ei ole võitnud.

Viimasel 6-7 aastal on rukki hind püsinud Eestis samal tasemel, leiva hind on tõusnud enam kui 50%. 2003. aastal surus aga näiteks Ukrainast imporditud rukki hind Eesti tootjahindu alla 1/3 võrra, kuid leiva hind langes ainult 3%. **Loodetavasti Eesti avalikkus mõistab, et 3% tarbija kasu on kokkuvõttes kogu ühiskonnale kahjulik ja mõttetu, sest nii hävitatakse töökohti maal!**

Maaelu arengumeetmete kaudu on planeeritud Eestile 50% rohkem vahendeid kui liikmesmaadele. Meil on õigus

otsustada, neid vahendeid

kuidas

kasutatakse. Juhul kui osutub vajalikuks, võime sellest 20% suunata tootmise arenguks.

Sissetulekute kasv

Põllumajanduse töötasude tase on olnud taasiseseisvumise perioodil 40-50% madalamad riigi keskmisest. Sealjuures põllumajanduses on suured erinevused suurte ja väikeste talude palkades ning omanikutuludes.

Euroopa Liidus **tekib Eesti väiketalunikel**, keda on enam kui pool talude arvust, võimalus saada mitmesuguseid toetusi: Euroopa Liidu nõuetega kohanemise toetus, elatustalu toetus, agrokesekkonna toetus jt. Nende kaudu saab suurendada sissetulekuid **2-3 korda**.

Paraku **vaatavad väiketalunikud** (SaarPolli uuri-mus) **Euroopa Liiduga ühinemise perspektiivi kõrvalt ja hirmunult**. Nende arvates läheb majanduslik olukord ühinemisel veelgi halvemaks. Nad on kibestunud ja kaotanud usu tulevikku. Probleem on selles, kuidas luua nendega kontaktid, õpetada kirjutama lihtsaid projekte ja taotlusi. Väiketalunikud ei kasuta põllumajandusministeeriumi ning Eesti Talupidajate Keskliidu trükiseid ja interneti, kus kõik andmed on kättesaadavad. Nad ei käi ka seminaridel ja õppepäevadel. Nad kasutavad infoallikatena maakonna- ja vallalehti, raadiot ja TVd, kuid nendest kanalitest saadud info ei ole olnud piisav. Põllumajandusministeerium kavatseb saata maikuus igale talunikule otsepostitusena vajaliku info koju. Loodan siiski väga, et ka kohalikud lehed aitavad tulevikus põhjalikumalt selgitada, miks Eesti põllumehel on kasulik hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt.

Tiit Tammsaar
Põllumajandusminister

Selle aasta 26. aprillil pidas Kuuste naiskoor esimest tõsiselt võetavat juubelit. Koori asutamisest möödus 50 aastat. Nagu sellistel puhkudel kombeks on, meenutame veidike koori ajalugu.

Kuuste naiskoor alustas tegevust 1953. aastal. Koori asutajaks oli tollase Kuuste 8-klassilise kooli õpetaja Richard Nemvalts, kes töötas koorijuhina 1985. aasta laulupeoni. Koor on olnud umbes 30-liikmeline. Osa on võetud kõigest üldlaulupidudest, Tartu ja Tartumaa Naiskooside laulupäevadest ja Peipsiäärsete maakondade laulupidudest. Koorile omistati 1976. aastal I üleliidulisel kunstilise isetegevuse festivalil III kategooria, samuti ka 1985. aastal.

Dirigentideks on veel olnud Aulike Lõõndre, Mare Roos, Epp Jaansoo. Praegu juhatavad koori Tiiu Voort ja Margit Aigro.

Ja siis saabus hetk, kui lavale astus reipal sammul nooruslik juubilar. Kõlasid avasõnad ja seejärel süüdati 5 sünnipäevaküünalt, tähistamaks koorilaulu pidevust Kuustes 50 aasta jooksul. Juubelipeo kontserdi I osa avas laul "Ei saa mitte vaiki olla". Ka järgnevad olid klassikalised koorilaulud.

Kava II osas võis kuulata kergeid ja rõõmsaid laule. Naised laulsid säravil silmil ja kogu südamest, ju selleks andsid energiat dirigendid, kes ise särasid ning rõõmsad olid. Esinesid ka meie sõbrad Elvast, Haaslavalt, Jõgevalt ja Ülenurmelt. Vaadata oli stend koori piltidega, albumid ja tänukirjad. Iga külaline sai mälestuseks kaasa naiskoori voldiku.

Tore oli kohtuda endiste lauljatega ja sõpruskoorigega. Rõõm oli näha ka vallavanemaid ja kõiki teisi külalisi. Kogu pidu jättis meeldiva mulje, mida võib ikka ja jälle meenutada. Arvatavasti jäi mõnelgi endisel lauljal hinge kriipima mõte – tahaks isegi veel laulda. Võin kindlalt väita, et olete oodatud, nii endised kui ka uued lauljad.

Tänuõnu ja häid soovet, mis tegi südame soojaks ning meele rõõmsaks, jagus kuhjaga. Kõiki lauljaid ja koorijuhete peeti meeles lillede ja tänukirjadega.

Jalakeerutuseks mängisid Sirje ja Rein Kurg.

Täname kõiki õnnitlejaid kingituste ja lillede eest.

Edda Lints
Kuuste naiskoori juhatuse liige

Õnnitleme juunikuus sündinuid

1	Aino-Miralda Sari	1919	Lange
3	Virve Kallas Vello Kiho	1924 1933	Kurepalu Kriimani
5	Ida Vään Voldemar Aduson Koidula Papp Anastassia Škadun	1920 1931 1932 1939	Igevere Aardla Roju Roju
6	Vaike Reit Valter Ranken Asta Pedel	1933 1935 1936	Uniküla Aardlapalu Ignase
9	Velda Naulin	1934	Aardlapalu
10	Erika Traat	1925	Roju
12	Jefrosinja Lovkaja	1920	Ignase
15	Eldur Piho	1937	Lange
16	Vladimir Tiškin	1932	Ignase
17	Olimpiada Demeškina	1932	Metsanurga
18	Sale-Liia Janneste Milvi Kerov Kalju Tippo	1931 1937 1937	Uniküla Tõõraste Aardlapalu
19	Leida Vijar	1927	Kitseküla
20	Pavel Mänt	1940	Kriimani
22	Maria Mihhailova	1933	Koke
24	Liivia Mets	1930	Kurepalu
26	Guido Soolepp	1931	Haaslava
28	Aino Hint Vaida Link	1930 1934	Aadami Uniküla
30	Sylvia-Elisabet Arju	1924	Haaslava

Palju õnne!

Emadepäevast

*Em, mu kallis,
kas laule sa kuuled*

*nii vaikkeid ja õrnu?
Õitest need laulud*

*kui kevadetuuled
kostku su kõrvu... (J. Becher)*

Vähe on meie tähtpäevade rikkas elus niisuguseid pidupäevi, mida me kõik siiralt ja südamest tähistame. Päevi, mil mõtleme eelkõige oma kõige lähematele inimestele ja püüame olla võimalikult pere ringis.

Pühapäeval 11. mail tähistasime emadepäeva. Emadepäev on vaiksuse rõõmu ja tänu püha, mille juurde kuuluvad rahu ja tähelepanu. Ilma rahu ja rõõmuta, ilma emata ei ole armastust. Armastus on see, mis meid toidab.

9. mail toimus Priiuse seltsimajas emadele pühendatud Sillaotsa kooli kontsert. Olid ilusad etteasted, sõnavõttud, oli palju südamlikkust ja soojust. Tahan tänada kõiki esinejaid, korraldajaid, kuulajaid, vaatajaid. Eelkõige tänan emasid, tänu kellele kontsert teoks sai. Tänapäev elutempo on meid mõjutanud, kogu aeg on kiire. Tunneme, et seda vaba aega ei tule mitte iialgi. Elus on palju ununema kippuvaid tillukesi rõõme ja argipäevas jääb väga vähe aega kaasinimese märkamiseks. Goethe on nimetanud lapse sündi imeks. Mõtelgem, kui palju on ilmas nende imede kandjaid! Samas, kerge olevat saada emaks ning hoopis raskem ema olla. Emadelt

nõuame alati topelt. Ema suudab ja jaksabki rohkem. Emad on loodud ootama - nemad ootavad ka siis, kui teistel ammu lootusekübemed kustunud ...

Maailmas elavad suured ja väikesed inimesed. Hinge suurust pole teatavasti mõõta õnnestunud. Julgen väita, et olla ema, on midagi erilist, midagi suurt. Me ei leia võrdväärset, keda seada ema kõrvale.

Emadepäev on üks päev, mil teadvustame, kui vajalik on meile ema, kui vähe me märkame kaaslast, kui harva me kallistame ja tänada märkame. Sel kaunil päeval kuulugu kõige ilusamad naeratused, kõige soojemad pilgud, kogu tähelepanu, õrnus ja armastus Teile, meie emad ja vanaemad!

Kõige ilusamad rõõmud on need, mis ei maksa raha. Osakem neid väikseid rõõme, neid nii märkamatu ja igapäevaelu laiali puistatud killukesi märgata ka argipäevadel.

Kallid emad! Suur aitäh hoole ja armastuse eest, mida Te kodudes kannate, mida oma lastele annate.

Ilvi Suislepp
Sillaotsa kooli direktori asetäitja

Tänuõnad õpetajatele

Kallid naisõpetajad, kes meie koolis lastele justkui emaks olete. Tahan Teidki leheveergudel tänada, sest tööpäevadel ei ole selleks aega ega võimalust olnud. Või pole ma seda ka otsinud?

Miks mitte aga asetada õpetajat emaga osaliseltki võrdsesse seisu. Eks Teiski ole iga õpilase jaoks natuke ema. Ei taha tänada mitte tähtede, numbrite eest klassitahvil, mitte heade hinnete ja raamatutarkuse eest. See kõik on ju muidugi tähtis, kuid tähtsam veelgi on see, "et me lille ja looma ja inimest harjunud nägema südame kaudu oleme". Tänapäeva emalikkuse, õpetliku ranguse, mõistmise ja hingesoojuse eest,

mille Te osavalt tunninutite, jutu ja tahvikirja sisse peidate. Ema – see on lapse esimene õpetaja. Ja koolis saab õpetaja lapsele teiseks emaks.

Tänapäeva Teid selle eest, et oleme sellised, nagu me oleme. On nii palju, mille eest peaks veel tänama. Kuid võlgu jäädakse ikkagi ... ja pole nii palju sõnu ning "vahel raskedki kanda on õlgadel kõik need sõnad, mis sündinud pole, aga nii on vist ikka, et võlglasel tänu lausuda lihtne ei ole."

Ilvi Suislepp

Sündmusi Sillaotsa koolist

Kodus, tööl, sõprade seltskonnas - kõikjal tuleb ette sündmusi, olukordi, mis teevad rõõmsaks, õnnelikuks ning rahulolevaks. Mõnikord juhtub aga seiku, mis panevad kurvastama ja pettuma. Samasuguseid seinast-seina tundeid saame kogeda ka koolis - meie väikeses armsas oma koolis.

Aprill ja mai on endaga kaasa toonud palju kordaminekuid ja õnnestumisi. Toimusid mitmesugused võistlused ja konkursid, samuti käisid õpilased oma kooli esindamas maakondlikel võistlustel. **Maakondlik võistlusemäng** 3. klassidele saavutas meie kooli esindus tubli 3. koha. Väga hästi esines 3. klassi õpilane Gert Skatškov Tartus toimunud **liiklusemängu "Siia-sinna läbi linna"** võistlusel, saavutades seal sajakonna mängija seas neljanda koha. Mai lõpus sõidab Gert Tallinnasse vabariiklikule lõppvõistlusele, kus selgitatakse kahekümne finalistist seast välja Eesti parim liiklusemängur.

Aprillis taaselusime vahepeal varjusurmas olnud **laulmisvõistluse solistidele**. Osalejaid oli 21 ning hindamine toimus kolmes vanuseklassis: 1. ja 2. klass, 3. ja 4. klass ning 5. – 7. klass. Žürii otsustas auhinnalised kohad anda järgmistele õpilastele: 1. ja 2. klass: I koht Roland Reinald 1. klassist, II koht Merili Rudakov 2. klassist ja III koht läks jaga-

misele Ailika Abeni ja Merilin Lauri vahel 2. klassist. 3. ja 4. klassi arvestuses saavutas I koha Aliis Aben 3. klassist, II koha Ingrid Matsalu 4. klassist ja III koha Triin Tõnurist 4. klassist. 5. – 7. klassi arvestuses võitis I koha Kattrina Lössenko 6. klassist, II koha sai Sigrid Nukk 7. klassist ja III koha Arnika Aadusoo 7. klassist.

Aprillikuu tähtsündmus, vähemalt esimesele kooliastmele, oli **algklasside Popp-poisi ja Popp-tüdrukude valimine** 28. aprillil, mis toimus sel aastal juba kaheksandat korda. Võistlusest võttis osa 18 last – kolm poissi ja kolm tüdrukut 1. – 3. klassist. Võitjad selgitas välja žürii nelja vooru põhjal. Popp-poisi 2003 tiitli pälvis Gabriel Lukas 2. klassist, I noorhäraks sai Gert Skatškov 3. klassist ja II noorhäraks Mihkel Manglus 3. klassist. Publikulemmikuks osutus Roland Reinald 1. klassist. Popp-tüdrukudeks 2003 on Merili Rudakov 2. klassist, I piigaks valiti Marta Kõbas 1. klassist ja II piigaks Gertrud Pleksner 1. klassist. Publikulemmikuks valiti Aliis Aben 3. klassist.

Lisaks õnnestumisele juhtub koolielus ka kurvastavaid seiku. Kõige rohkem teeb haiget see, kui ei osata hinnata, väärtustada ning austada teiste töid ja tegemisi, isiksust, ka teistele kuuluvaid asju. Kui ikka ja jälle tuleb ette kellegi

asjade ära peitmist või näppamist, tahtlikku lõhkumist. Kedagi narritakse, kedagi tõugatakse, keegi saab väga haiget.

Õpetaja ei saa olla iga hetk kõikjal, et võimalikku ülekohut ennetada või tehtu eest süüdlasi karistada. Alati ei olegi oluline otsida süüdlasi. Oluline on muuta hoiakuid, suhtumisi, olla ise eeskujuks, olla parem. Just siinkohal peaksid kodu ja kool eriti tihedat koostööd tegema, õpetama lapsi teisi austama, hindama ning teiste isiksust ning tegemisi aktsepteerima. Iga inimene peaks lapsest raugani juhinduma vanast kuid aegumatust Piiblireeglit: "Tee teistele seda, mida sa tahaksid, et sinule tehtaks".

Õnneks kaaluvad toredad ja helged hetked üles halva. Väga palju positiivseid emotsioone andis õnnestunud **emadepäevale pühendatud kevadkontsert** Priiuse seltsima-

jas Kurepalus. Täna ka omalt poolt kõiki lapsi, õpetajaid ja ringijuhendajaid, kelle hoolsa töö tulemusena sündis nauditav kontsert. Eriti suur tänu Katriona Lössenkole õhtu suurepärase juhtimise eest.

Lisaks kevadkontserdile korraldasime koolis emadepäeva tähistamiseks ja emadele rõõmuks **luulekonkursi "Minu ema"**. Konkursile laekus 28 isekirjutatud luuletust emale. Ära märgitud tööd avaldame ka käesolevas lehes.

Sammuke veel ja olemegi suves! Ees on mõned kontrolltööd, eksamid, matkapäev ja paar võistlust, siis rõõmsad tutipäeva ja kooli lõpu aktused ning – karsumdi suvve!

Tiina Karu
Sillaotsa kooli huvijuht

Laste looming

Minu vanaema

Minu vanaema nimi on Linda. Ta on väike ja pikike. Kui mul suvevaheaeg on, kutsub ta mind enda juurde. Minu vanaema saab seitsmekümne kuue aastaseks.

Alati, kui ma tema juurde sõidan, on mul raha kaasas. Kui me poodi läheme, on seal hästi palju magusaid asju. Kui ma hakkan sealt midagi ostma, maksab ta mõnikord minu eest ära ja siis jääb mul raha järele.

Minu vanaema on väga töökas. Kui ta näiteks puid sauna viib, siis ma mõnikord aitan teda. Ta teeb sauna tule, käib põllult kartuleid võtmas ja maha panemas. Mina käin ka tavaliselt kaasas ja kui ma juba kolm vagu ära võtan, olen omadega täitsa läbi, sest seal on hiigla pikad vaod.

Suvel on ta aias palju maasikaid ja me käime neid korjamas. Maasikad on väga maitavad. Vahel käin ma kurke ja tomateid ka korjamas. Siis kui ma kurgi kätte võtan, hakkab see torkima, aga vanaemal ei hakka, sest tema käed on torkivate kurkidega harjunud.

Meil on see juba traditsiooniks muutunud, et kui ta minu poole tuleb, toob ta alati Tartu saiakesi ja kui ma

koolist koju tulen, kiidab ta mind, kui head mu hinded on. Selline ongi mu vanaema.

Gert Skatškov
3. klass

Minu vanaema

Minu vanaema nimi on Zoja. Ta on 57-aastane. Ta on väga hea ja lahke. Minu vanaema on kasvult päris lühike, aga minust pikem. Ta on päris paks, aga sellegi poolest tore ja vahva inimene. Vanaema juuksed on pruunid ja lokkis. Ta on alati rõõmsameelne.

Temaga koos on alati tore olla. Vanaemaga saab ka mõnikord reisimas käia, see on eriti vahva. Ma käin vanaemaga paljudel üritustel. Ta kingib mulle nii toredaid kingitusi. Temaga koos me tegimegi mulle kõrva augud. Eriti meeldib mulle temaga käia marju ja seeni korjamas. Minu vanaema lemmiktegevus on loomade hooldamine. Vanaema lemmikloom on hobune. Kodus on tal koer Rolli. Minu vanaema teeb väga häid toite. Mulle meeldib vanaemaga nii väga koos olla.

Kristin Klaus
3. klass

Kooliaed - osa elukultuurist

Viimastel aastatel on kogu vabariigis tähelepanu pööratud oma koduümbruse korrastamisele ja kaunistamisele. Kooliümbruse haljasalade ja aia kujundus ning korrashoid on eeskujuks nii teistele koolidele kui ümbruskonna koduaedadele. Korrastatud kooliaed rikastab ja muudab kaunimaks elukeskkonna, aitab kaasa kooli omaperetunde tekkimisele.

Traditsiooniliselt mõeldakse kooliaia all kogu kooli ümbritsevat territooriumi, mis koosneb erinevatest osadest, milleks on koolipark, spordiväljak, eesaed, iluaed, tarbeaed ja hoov. Võimalikult funktsionaalne, ökonoomne ja esteetiline aed leiab maksimaalset rakendust nii õppetöö läbiviimisel, õppematerjali kogumisel, puhkamisel kui ka vaba aja veetmisel. Kooliaias on võimalus noortel kokku puutuda elusloodusega ja seda paremini tundma õppida. Aed kasvatab austust looduse vastu ja on tõhus õppebaas loodusainete ja kunsti õpetamisel. Kooliaias on mõnelgi juhul õpetamine palju efektiivsem kui umbses klassiruumis. Lisaks näitliku õppematerjali olemasolule annab aed ka emotsionaalsel tasandil meel-

diva õpikeskkonna. On oluline kasvatada õpilastes oskust hinnata ilu ja korda.

Kooliaed leiab küllaltki suurt kasutust õppetööväliselgi ajal. Kõige rohkem kasutatakse kooliaeda sportlike ürituste läbiviimiseks, aga ka kooliaasta alguse ja lõpetamisega seotud sündmuste puhul. Rakendamist leiab aed samuti vastlapäeva tähistamisel ja lumelinna ehitamisel.

Käesoleval ajal on meie aias haritavat maad 1300 m², kus paiknevad lillekollektsoonid, ravim- ja maitseaimed ning juur- ja köögiviljakasvatuse, et varustada kooli sööklat odavamaga, värskelt ja tervisliku toidulisaga.

Sel kevadel aitas orgaanilise väetisega aia viljakust tõsta OÜ Männiku, siinkohal tänusõnad Avo Samarüütlike!

Õpilased osalevad kevadel ja sügisel territooriumi korrastamisel ja suvel aiatööl. Alates 2. klassist töötab iga õpilane suve jooksul aias ühe päeva. Õpilased saavad vastavalt võimetele ja hetkevajadusele kaasa aidata erinevatel aiatöödel ja nii omandavad mitmekesiseid töökogemusi. Lapsed

on jaotatud 4 - 5 liikmelistesse gruppidesse. See kindlustab töö efektiivsuse, võimaldab hakkama saada ka väheste tööriistadega ja tagab kooliaia korrashoiu suvest sügiseni. Iga kätepaar on oodatud ja suureks abiks.

On üldtuntud tõsiasi, et kaunilt kujundatud ja korras haljasala risustatakse vähem kui hooldamata ala. Seega avaldab korras ja hästi kujundatud kooliaed õpilastele, aga ka

teistele kasutajatele kasvatuslikku mõju. Kindlasti peaksid õpilased koolist teadmiste kõrval ellu kaasa saama oma koduümbruse korrashoiu vajaduse.

Reet Hüsson
Sillaotsa kooli aednik

Luuletused emale

Ema

Minu ema on kulla pai
nagu magus suhkrusai.
Ilma moonitäppideta,
ilma kapsalappideta.

Minu emal on ilusad silmad,
ja kui ta aknast vaatab,
on ilusad ilmad.
Veel on tal ilus suu,
nagu täiskuu.

Nina kohta ei tea ma midagi,
sest ta ninal pole vigagi.
Selline ongi minu ema,
kõige kaunim ja kõige kenam.

Merili Rudakov
2. klass

Minu ema

Emakene, mis sa teed?
Äkki tahad sooja teed?
Emakene, mis ma teen,
tahad, teen sul kaelakee?
Kui kõik asjad sulle toon,
räägid siis ehk mõned lood.
Taevas särab kevadpäike.
Mulle meeldib kuulata lugusid,
mida just sina tegid.

Allan Marran
5. klass

Minu ema

Hea on mu ema,
tubli on tema.
Ema teeb alati maitsvat sööki,

hommikul jookseb kiiresti kööki.

Mina toon emale õienuppe,
sinililli ja kullerkuppe.
Mul on väga hea meel,
et just tema on minu ema.

Kait Arujõe
5. klass

Minu ema

Emakene hell ja hea,
sina kõike tead.
Kõik nii hästi korda sead.
Mindki õpetama pead.

Hommikul mind äratad
ilma suure kärata.
Oled mulle hell ja hea.
Kõike oskad, tead.

Minu jaoks oled sa asendamatu.
Minu jaoks oled sa kordumatu.
Sinu silmis särab alati päike,
rõõmuga suureks sirgub väike.

Liis Järvemäe
5. klass

Minu ema

Minu ema on maiasmokk,
kunagi ta oli kokk,
lemmik muusika tal rokk,
peas tal ikka lehvib lakk.

Kui ma saangi koolis kahe,
ütleb, paranda see kohe.
Teengi nii, et kaoks ta ohe.

Vahest ikka viin tal lilli
ja siis teen kalli-kalli.

Terje Kuljus
4. klass

Minu ema

Minu ema on hea,
tal on punane pea.
Ta pole iial laisk,
seda ütleb mu vaist.

Ema pole lohe,
ta kõike teeb kohe.
Minu ema on pikk,
kõigiga sõbralik.

See on minu ema,
ta on tõesti kena.
Ja ta pole unimüts,
seda teab igaüks.

Taavi Mals
4. klass

Minu ema

Kingin emale lilli.
Ja mängin pajupilli.
Isa kingib kena kaardi
ja ühe CD plaadi.

Ema teeb mulle kalli
ja mängib minuga palli.
Koos me teeme õunakoogi
ja ühise pidusöögi.

Karl Pleksner
4. klass

Jalgpalliturniir Sillaotsa karikale

Reedel 2. mail toimus järjekorras teine Sillaotsa karikaturniir jalgpallis. Kohal oli 7 kooli - Vara Põhikooli, Kuuste Põhikooli, Puhja Gümnaasiumi, Vastse Kuuste Põhikooli, Ülenurme Gümnaasiumi, Rannu Põhikooli ja Sillaotsa Põhikooli meeskonnad. Kokku peeti 15 mängu ja turniiri võitjaks tuli ettearvatult Puhja Gümnaasium, kes võitis finaali

lis Rannu Põhikooli tulemusena 6:0. Kolmanda koha saavutas Kuuste Põhikooli meeskond. Sillaotsa poiste esitus jäi kahvatuks, kaotati 3 mängu ja ainus võit saadi Vastse Kuuste Põhikooli üle. Tuleb aga arvestada, et vastas olid võistkonnad, kes regulaarselt trenni teevad.

Turniiri avasõnad ütles vallavanema kohusetäitja proua Maie Otsa. Peakorraldaja oli Sillaotsa kooli direktor Aivo Roonurm ja kohtunikuks olid endine Eesti jalgpalli rahvuskoondise mängija Janek Kiismann ja meie kooli vilistlane Raino Nurme. Auhinnalaua ja muude kulude eest hoolitsesid Haaslava Vallavalitsus ja meie valla ettevõtjad, kes lahkelt

turniiri sponsoreerisid. Võistluste läbiviimist toetasid AS Baltoil, OÜ Arujõe, OÜ Metsanurk, OÜ Männiku Piim ja TT Sahkar OÜ. Tahaks siinkohas avaldada tänu härradele Pekka Mononen, Andres Arujõe, Toivo Veelmaa, Avo Samaruutel ja Lauri Roosiorg.

Taivo Kirm

Elukoha registreerimine

Saabusid valda

Raimond Messer	Mõra	Sinilinnu 17	Tartu linnast
Maie Martis	Koke	Siimu	Saue linnast
Mariilin Kindsiko	Kurepalu	Kurepoja	Palupera vallast
Teodor Undrits	Kurepalu	Kurepoja	Palupera vallast
Raivo Tiimann	Roiu	Jõekääru	Ülenurme vallast
Raivo Saarekivi	Ignase	Pikamäe tee 3	

Lahkusid vallast

Tiina Rumme	Roiu	Männi 4	Otepää linna
Kevin Rumme	Roiu	Männi 4	Otepää linna
Eike Tubli-Müür	Roiu	Männi 4	Ülenurme valda
Annabel Tubli-Müür	Roiu	Männi 4	Ülenurme valda
Ken-Kristjan Tubli-Müür	Roiu	Männi 4	Ülenurme valda
Igor Gorenov	Roiu	Keskänav 4	Tartu linna

Uusi võimalusi vallarahvale

Käesoleval aastal algatas Haaslava Vallavalitsus koostöös Lastekaitse Liiduga projekti, mille põhiohk on suunatud laste olukorra parandamiseks ja nendega seotud küsimuste teadvustamiseks. Ühtlasi oodatakse mainitud projekti raames aktiivset osavõttu ja toetavat suhtumist ka lastevanemate ja teiste vallaelanike poolt. Eelkõige seetõttu, et kogukonna kui terviku toetavat mõju vallas toimuva elluviimiseks ja üldise olukorra parandamiseks on korvamatu.

Kevadperioodil oleme jõudnud koostöös Sillaotsa Põhikooliga läbi viia mitmed erinevad uurimused, mis annavad otseselt projektimeeskonnale ja kaudselt ka vallavalitsusele ning valla elanikele informatsiooni valla sotsiaalse olukorra kohta. Uurimuste põhjal saab hakata tegema tulevikuplaane edasiseks ning mõelda, kuidas saaksid valla elanikud üksteisele rohkem kasulikud olla. Ning mis peamine – kuidas suurendada siinsete inimeste ühtekuuluvustunnet, kui selle järgi üldse vajadus peaks olema. See, et projekti raames olukord kaardistatud saab, tuleb tänada Sillaotsa kooli õpetajaid ja kõiki lapsevanemaid, kes koostöövalmidust üles näitasid ning võtsid vaevaks jagada oma seisukohti ja arvamusi. Suured tänud teile!

Mis saab edasi? Meie “kogukonna” projekti raames ootame lapsi suvel päevalaagritesse, et üheskoos midagi ette võtta ja aktiivselt oma suvepäevi sisustada, et siis õhtul jälle oma kodu voodisse pugeda ning hommikul taas laagrikaaslastega kohtuda. Sügisel plaanime **vanematele lastele** pakkuda suhtlemistreeninguid, et arendada seeläbi just neid oskusi, mis aitaksid neil elus paremini ja edukamalt läbi lüüa. **Nooremate lastega** ja nende vanematega tahaksime läbi viia

Sõpradega on tore olla koos päevalaagris

Päevalaager toimub Lastekaitse Liidu toetusel ja on osalejatele TASUTA! Transport päevalaagrisse on valla bussiga. Päevalaager toimub Roiu Päevakeskuses ja ainult päeval, kella 11-18.00, lapsed lähevad õhtuks koju.

Päevalaagri toimumisajad:

I-IV klassi õpilased:

CAP-programmi, mille raames õpetada lastele toimetulekioskusi probleemsetes situatsioonides. **Lastega ametialaselt kokkupuutuvatel inimestel** on võimalik osaleda koolitusel, mille käigus on võimalik lihvida koostööoskusi ja saada juurde teadmisi võrgustikutööst. Kõige enam aga ootame **lapsevanemaid** septembrikuust alates osa võtma klubilaadsetest õhtutest, kus jagada teistega oma teadmisi ja kogemusi lastekasvatamise teemal ning samas meeldivalt aega veeta. Mainitud üritused saavad aset leidma paaril korral kuus ning kohtumispaiaks saab Roiu Päevakeskus. Ootame kõikide huviliste aktiivset osavõttu! Tule ise ja võta sõber ka kaasa!

Loodan, et käesolev projekt pakub meile kõigile võimaluse saada kogemuse võrra rikkamaks. Seda aga juhul, kui lööme aktiivselt kaasa vallas toimuvatel üritustel ja paneme oma õla alla nende korraldamisel!

Triin Edovald
Lastekaitse Liit
e-mail: triin@lastekaitseliit.ee
telefon: 06311128

Lisainfo:
Maie Otsa
Haaslava Vallavalitsus
e-mail: maie@haaslava.ee
telefon: 07/490 130

16.-20. juuni

VII-IX klassi õpilased
30. juuni – 4. juuli

*toitlustamine
*mängud

*võistlused

*teemapäevad

*ekskursioon jne.

Info: Sillaotsa Põhikool 07/ 352 000

Tiina Karu Sillaotsa Põhikooli huvijuht 053 836 381

Lustakas lastelaager päikeselisel Toorakul

Lõbus ja seiklushimuline koolipoiss või -tüdruk! Sel suvel toimuvad Haapsalu lähedal Toorakul 7-päevased Lõbusate Narride lastelaagrid.

03.07.-09.07.

10.07.-16.07.

17.07.-23.07.

24.07.-30.07.

10.08.-16.08.

Mis toimub?

* Teeme teatrit ja näomaalinguid.

* Käime ekskursionil Haapsalu linnas ja matkame Vormsi saarel.

* Ronime rongi ja vaatame raudteemuuseumis ringi.

* Meisterdame, maalime, voolime

* Spordime, tutvume militaarstruktuuridega, hüppame batuudiga.

* Korraldame lõkke- ja stiiliõhtuid.

Majutus 2-4 kohalistes tubades.

Tuusiku hind 1800.- (grupp alates 5st.lapsest a` 1500.-).

Helista ja pane ennast meie laagrisse kirja!

Lisainfo : Taavi Talpsepp Tel. 0 648 46 94

Lõbusad Narrid GSM. 055 85 696

MTÜ Carol-Conrad E-mail: info@narrid.ee

www.narrid.ee

Laagrivahetused:

15.06.-21.06.

26.06.-02.07.

Maamaksust

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks. Maamaksumäär Haaslava vallas on 1,2 protsenti maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud põllumajandusmaa osas, mille maksumäär on 0,7 protsenti maa maksustamishinnast aastas. Maamaks laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Maa omandamisel või kasutusõiguse tekkimisel enne jooksva aasta 1. juulit tekib omaniku või kasutaja maamaksukohustus sama aasta 1. juulist. Maa omandamisel või kasutusõiguse tekkimisel alates 1. juulist tekib omaniku või kasutaja maamaksukohustus maa omandamise või kasutusõiguse tekkimise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist. Uue omaniku või kasutaja maamaksukohustuse tekkimisel lõpeb eelmise omaniku või kasutaja maamaksukohustus. Eeltoodust lähtuvalt, kui võõrandate maaomandi näiteks 15 juulil 2003, tuleb maamaksu tasuda kuni 1. jaanuarini 2003. Seejuures tuleb arvesse võtta, et maaomand ei lähe uuele omanikule üle mitte võõrandamislepingu sõlmimise päeval vaid tehingu kinnistusregistrisse kandmise päeval. Kohalik omavalitsus võib vabastada maamaksust riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saaja tema kasutuses olevalt elamumaalt kuni 1,0 ha ulatuses. Elamumaa on elamu-, aiandus- ja suvilakruntide maa

ning kuni 2 ha suuruse üldpindalaga eluasemekohtade maa. Maksuvabastust võib anda tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu. Haaslava vallas antakse maamaksuvabastus järgmises korras: taotlus maamaksust vabastamise kohta tuleb esitada Haaslava Vallavalitsusele, kes annab vabastamise kohta korralduse ja esitab andmed maakonna maksuametile hiljemalt maksustamisaasta 1. veebruariks ning täiendavalt sama aasta 1. augustiks. Pensioni saajad, kes on juba vabastatud maamaksust ei pea esitama täiendavat taotlust. Nende maamaksusoodustuse ulatuse korrigeerib Haaslava Vallavalitsus vastavalt maksustamishinnale. Siit lähtuvalt, kui maamaksuvabastuse taotlus laekub Haaslava Vallavalitsusele enne 1. augustit 2003, saab taotleja maksuvabastuse alates 1. juulist 2003 kui pärast 1. augustit 2003 ja enne 1. veebruari 2004, saab taotleja maksuvabastuse alates 1. jaanuarist 2004.

Vahur Nõgene
Maa- ja Ehitusnõunik

Alkoholisõltuvus

Mis on alkoholisõltuvus ja millal on vältimatult vaja pöörduda arsti juurde

Alkoholisõltuvus on krooniline ja sageli progresseeruv, elu-aegne haigus, mida iseloomustavad:

- Tung ja iha alkoholi järele
- Füüsiline sõltuvus alkoholist (pohmeluse seisundi teke peale joomise katkestamist).

- Jätkuv vajadus alkoholi järele hoolimata sellega seonduvatest väga tõsistest perekondlikest, sotsiaalsetest ja tööalastest probleemidest.

Pole kindlat päevas joodavat alkoholi kogust, mis võimaldaks inimest nimetada alkohoolikuks. On teada, et alkohoolikutel tekib tolerants alkoholi suhtes (vajadus suurendada purju jäämiseks joodava alkoholi kogust). Alkoholisõltuvuse viimases ehk lõppstaadiumis langeb alkoholi taluvus järsult ja piisab vaid paarist õllest, et kogu päev “vines” olla. Pole ka

kindlat reeglit, mis ütleks kui tihti peab jooma, et olla alkohoolik. Alkohoolismi võimaldab sedastada aga *sõltuvus* - fakt, et inimene sõltub alkoholist või loodab selle päästvale toimele oma igapäevases elus. Ka patsiendi keha ja aju sõltuvad sel juhul alkoholi olemasolust neis kulgevate keemiliste reaktsioonide läbiviimisel. Alkoholi tarvitamise lõpetamisel reageerib organismi ainevahetus sellele ränkade muutustega. Tekib pohmeluse seisund värisemisega kätes või kogu kehas, kiire südametegevus- ja hingamine, palavik, oksendamine ja unetus. Võivad tekkida ka mitmesugused meelepetted (viirastused) ja krampid.

Alkoholism põhjustab palju probleeme inimese elus. Alkoholism suurendab meeleolu languse (depressiooni) tekkimise ja enesetappude riski. Alkoholismil on samuti suur osa kuritegudes, liiklusõnnetustes ja koduses vägivallas. Alkoholismil on oma roll ka juhuslikus rasestumises ning haigestumisel muudesse narkomaaniasse ja AIDS'i. Alkoholsõltuvus põhjustab mitmeid kehalisi haiguseid nagu maksa kärbumine, südame rütmihäired, maohaavand ja ajurabandus. Alkoholi tarvitavatel rasedatel naistel on oht saada mitmesuguste erinevate sünnikahjustustega lapsi. Ülemaailmne statistika näitab, et alkoholsõltuvus tekib 10-l protsendil meestel ja viiel protsendil naistel. Alkoholismi tekkes on olulised nii pärilikud tegurid kui sotsiaalsed faktorid. Selliseid - elustiiliga kaasnevaid tegureid nagu alkohoolikutest sõbrad, alkoholi kerge kättesaadavus ja keerulised probleemid isiklikus elus - võivad olla hoopis olulisemad kui pärilikkus.

Kas sul on probleeme alkoholiga?

Probleemidele alkoholiga viitab hommikune pits, et rahustada närve või võidelda pohmelusega, kassiahastus ja süütunne liigse joomise tõttu. Sageli esinevad pikad, mõnest päevast kuni kuuajased joomaperioodid. Üksinda joomine. Probleemid tööl, mis sageli viivad töökoha kaotuseni ja omakorda rahaliste raskusteni. Enam ei toituta korralikult ega hoolitseta oma välimuse eest. Juuakse sageli mälukaotuseni. Juhitakse joobnuna autot. Alkoholijoobes võidakse vigastada ennast ja

A-kliinik

A-kliinik Riia 13, Tartu

- Alkohol- ja ravimsõltuvuse ravi ja nõustamine, koduvisiidid
- Muude psüühikahäirete ravi (depressioon, stress, unehäired)
- Pereliikmete ja lähedaste nõustamine
- Joomasööstu katkestamine ja võõrutusseisundi ravi
- Ravi alkoholi liigtarvitamisest vabanemiseks Sinclair'i meetodil

KODUKANDILOOD LXXIII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

HAASLAVA PÖLLUMEESTE SELTS – 95 aastane.

Maakohas elamine on alati tähendanud tegelemist põllumajandusega ja loomapidamisega. Vähemalt varematal aegadel oli see kindlasti nii. Tõsi, praegu võib maal elada ka niimoodi, et põldu vaatad ainult auto- või korteriaknast. Sadakond

teisi. Vägijoogi pudeleid peidetakse kõrvaliste pilkude eest. Tekivad meeleolu- ja isiksushäired. Alkoholi mürgine toime siseorganitele põhjustab hommikust oksendamist, kätevärisemist, näopunetust, tuimust, nõrkust või kipitustunnet kätes või jalgades. Sagedased on vigastused, eriti kukkumisest.

Haiguse kulg

Enamikul alkohoolikutest on alkoholiga seotud probleemid tekkinud kahekümnenda ja neljakümnenda eluaasta vahel. Peale seda jääb alkoholism krooniliseks, tavaliselt eluaegseks haiguseks. Alkohoolikul on joomisest hoidumine väga raske. Ta võib olla pikemat aega kaine, kuid pidurid alkoholi suhtes on kadunud ja võttes esimese pitsi tekib jälle uus joomaperiood. Abiks võivad olla tugev toetus perekonna poolt ja lävimine korralike, alkoholi mitte tarvitavate sõpradega. Kahjuks inimese enda tahtejõud reeglina enam ei aita.

Alkoholsõltuvuse ravi

Ravi võtmeküsimuseks on aidata patsiendil alatiseks lõpetada või normaliseerida alkoholi tarvitamine. Esimeseks sammuks on inimese võõrutamine alkoholist. Olenevalt konkreetsest isikust ja temal esinevatest sümptoomidest valitakse ravi. Vaja võib minna organismi üldseisundit tugevdavaid ravimeid, vahel ka rahusteid ja antidepressante, mis kõrvaldavad alkoholist loobumisega kaasnevat ärevust, hirmu, meeleolulangust ja unehäireid. Edasi saab kasutada kas ravi alkoholist täielikuks loobumiseks või uut nn Sinclair'i meetodit, mis vähendab iha alkoholi järele ja võimaldab kolme kuni neljakuulise ravi järel hakata mõõdukalt jooma ja oma alkoholi tarvitamist soovikohaselt kontrollima.

Inimestele, kellel on probleemid alkoholiga oskavad kiiret nõu anda teie perearst ja lähim psühhiaater. Alkoholsõltuvuse ravile spetsialiseerunud raviastuti on Eestis kaks: Tallinnas Wisemari haigla ja Tartu A-kliinik.

Laur Toomaspoeg
Tartu A-kliiniku psühhiaater

- Alkoholist täielik loobumine ravimi disulfiram abil
- Hasartmängurluse ravi
- Narkootikumide testimine uriinis

Soovi korral täielik anonüümsus

Info ja registreerimine E-R 9-18 telef. 07/427888

Info ja esmaabi tellimine E-R 18-22; L,P 10-22 telef. 055613446

Kodulehekülj: www.akliinik.ee

E-mail: akliinik@hotmail.ee

aastat tagasi aga oli just põllumajandus maainimesele peaaegu, et ainsaks sissetuleku allikaks. Väga tähtis oli selle juures ühistegevus. Tartumaal oli põllumeeste liikumise edendajaks hilisem tuntud riigimees Jaan Tõnisson, kes oli 1898 – 1918.a. Eesti Põllumeeste Seltsi esimees. Haaslava karskusseltsi „Priius“ koosolekutel arutati põllumeeste ühenduse loomise vajadust esimest korda 1907.a. Idee oli paljudele meeltemööda ja 1908.a. 4 mail tuli kokku

tuli kokku paarkümmend Haaslava valla talupidajat, kes asutasid Haaslava Põllumeeste Seltsi. See juhtus täpselt 95 aastat tagasi. Vaatame siinkohas meie valla põllumajandusega seostuvaid vanemaid ajaleheteateid.

„Perno Postimees ehk Näddalileht“ nr 32 – 9 august 1885.a.

„1 juulil olla Haaslaval raskesti rahet sadanud. Hakatuseks olnud raheterad nagu oad, lõpetuseks aga peaaegu rusika suurused. Teisel päeval olnud veel metsas ja räästa all lund ja raheterasid näha. Seitsme talu põllud on rahe läbi rikutud ja mõnel talul olla kõik tali- ja suvivili ära purustatud. Kahju olla väga suur.“

"Elu" nr 103 - 8 mai 1908.a.

"Haaslava Põllumeeste Seltsi esimene koosolek oli 4 mail kohaliku karskusseltsi "Priius" ruumides. Avamise kõne pidas J. Kukk - põllumeeste seltsi tähtsusest põlluharija rahva elukorra parandamiseks. Siis kõneles vallakirjutaja härra Väljaots ja tähendas, et meil Haaslava vallas lühikese aja jooksul mitu seltsi on asutatud, nagu karskuse, tulekassa ja nüüd põllumeeste selts. Seltsi eestseisusse valiti: esimees J. Kukk, abi K. Rattasepp, kassameister W. Põderson ja kirjatoimetaja J. Põderson. Pääle selle valiti eestseisusse härrad Voites, Soobel ja Koort.

Mõnesuguste läbirääkimiste järel hakkas seltsi veski ehitamise osakond nõu pidama. Põllumeeste Seltsi osakonnal on juba, Haaslava talvise möldrite streigi järel, kui nemad jahvatamise hinnad ühe korraga 30% kallimaks määratlesid, tuuleveski ehitamine käsile võetud. Nüüd saab veski ehitamise töö umbes kolme nädala pärast valmis ja uues veskis määratakse jahvatamise hind 2 kopika peuda päält ühe aasta pääle kindlaks."

„Postimees“ nr 103 – 11 mai 1909.a.

„Haaslava Põllumeeste Seltsi koosolekule 3 mail oli külalisena härra Funk „Põllutöölehe“ toimetusest ilmunud. Oma ülevaatlikus kõnes juhtis ta põllumeeste tähelepanu karjakasvatamise peale, mis tähtis tuluallikas on. Karjasaaduste rohkendamiseks soovitas kõneleja iseäranis loomatoiduks juurikate kasvatamist.“

„Postimees“ nr 73 – 31 märts 1910.a.

„Haaslava Põllumeeste Selts avaldas pika aja pääle elumärki. Saadi nimelt nii kaugele, et 28 märtsil kõnekoosolek ära peeti. Kõneldi linakasvatamisest. Arvati, et üleminek karjakasvatamisele raske on, mispärast ka lina edasi sissetuleku allikaks peaks jääma. Härra Kukk kõneles kunstsõnnikust. Nende tarvitamine on meil alles lapsekin-

gades. Imeks tuleb aga panna, kui leigelt meil sarnastest koosolekutest osa võetakse.“

"Meie aastasada" nr 9 - 21 jaanuar 1913.a.

"Haaslava Põllumeeste Selts pidas 12 jaanuaril karskusselts "Priiuse" ruumides oma aasta koosolekut. Pika ootamise järel tuli 75 liikmest kohale 16, mis ka põhjuskirja järgi koosoleku avamiseks nõutav liikmete alammäär on. Koosolekul avaldati esimehele umbusaldust ja tehti õige kibedaid etteheiteid, sest tal puudusid kviitungid päris mitmete arvete üle, nii et päris võimatu oli aasta aruannet kokku seada. Samuti jäi ka eelarve 1914 aasta peale tegemata. Uueks esimeheks valiti V. Pihlapuu, abiks J. Koort, kirjatoimetajaks G. Adamson, abiks J. Saks ja laekahoidjaks J. Põderson. Kahetsemisväärt on, et uus esimees kohe mõnesuguste uuenduste vastu rääkis, muu hulgas ei lugenud tarvilikuks seltsil Eesti Põllumeeste Keskoimkonna liikmeks astuda. Läbirääkimistel sünnitas meestele päämurdmist küsimus, kas "Põllutöölehte" kappi ärapeitmiseks või rahvale lugemiseks tellida. Mõte seltsi juurde kontroll assistenti tellida, ei läinud läbi, öeldi "kontroll assistent ja noored perenaised võivad perekondlikus elus sekeldusi sünnitada". Liikmemaksu tõsteti 50 kopika pealt 1 rubla peale."

"Meie aastasada" nr 20 - 15 veebruar 1913.a.

Haaslava Põllumeeste Seltsi aastakoosoleku kohta teatas seltsi kirjatoimetaja meie lehes ilmunud kirjelduse õienduseks ja täienduseks: "koosolek avaldas esimehele tema hoolsa töö eest kiitust. Et temal mõned kviitungid puudusid, mida nõudes revisjoni komisjon aruannet lõplikult vastu ei võtnud, ei olnud kviitungite puudumine mitte esimehele etteheidete tegemine, vaid oma kohuse täitmine. Uus esimees ei olnud sugugi keskseltsi liikmeks astumise vastu, vaid avaldas arvamust, kas ei lange keskseltsi liikmeks astumisega mõni rahaline vastutus Haaslava Põllumeeste Seltsi peale ja kas seltsil liikmemaksuks raha on. Mõte kontroll assistenti ametisse seada ei läinud aga sellepärast läbi, et seltsi varandusline seisukord veel väga kehv on."

"Põllutööleht" nr 4 - 1 veebruar 1917.a.

"Rukki omahind 1916.a. Haaslava vallas Tsiirma talus, omanik Gustav Lukk, maad rukki all 8 vakamaad, viljasaak 80 vakka ehk 240 puuda.

Kulud: 280 koorma sõnniku vedu - 8 päeva 2 hobusega ja 3 mehega 88 rubla, maa kündmine 3 päeva 2 hobusega 1 mees 7,5 rubla päev, kokku 22 rubla 50 kopikat, maa äestamine 1 päev 2 hobusega 1 mees 7rubla ja 50 kopikat, maa kordusäesta-

mine 1 päev 2 hobusega 1 mees 7 rubla ja 50 kopikat, seemne külvamine 1 päev 2 meest 2 hobusega 10 rubla, 40 koorma komposti vedu põllule 3 päeva 1 mees 1 hobusega 15 rubla, rukki lõikus 1 päev 1 mees 2 hobusega ja 7 naist kokku 22 rubla ja 90 kopikat, rehepeks 1 päev 11 meest 8 hobusega ja 13 naist 85 rubla ja 50 kopikat, kuivatamine 1,5 päeva 2 meest 2 hobusega ja 1 naine 17 rubla. Lisaks veel puud kütteks, maks kuivatuse eest, maa rent, riistade kulud ja veel muud pisemad kulud, kõik kokku 630 rubla ja 30 kopikat. Lõikusest saadi 240 puuda, sellest läheb 25 puuda järgmise aasta seemneks ja müügiks jääb alles 215 puuda. Ühe puuda rukki omahind tuleb seega 2 rubla ja 93,5 kopikat."

"Postimees" nr 215 - 12 august 1924.a.

"Põllumehe ringvaade Haaslaval.

Põllumehele on tänavune aasta Haaslaval kaunis hea. Seni on ristikhein, mis väga head saaki andis kuivade ilmadega ära tehtud ning küüni või kuhja veetud. Ka on luha heinamaadel mitmel pool heinateoga juba algust tehtud. Kuna Emajões on vesi tõusnud, siis jääb kohati hein siiski tegemata. Maaheina saak on möödunud aastaga võrreldes natuke kehvem.

Viimaste päevade kuumade ilmadega on rukis valendama hakanud. Kui sarnased ilmad veel püsivad, siis on rukkilõikuse aeg varsti käes. Juba praegu on osad peremehed, kellel põllud liivased, sellega algust teinud. Talinisu on sellel aastal keskmisest parem. Iseäranis head on suviviljad - kaer ja oder. Ka lina on valmimas, mis mõnelegi talule on hea sissetuleku allikas. Kartuliviljad õitsevad ja on head saaki oodata. Värsket kartulit veetakse juba mitu nädalat turule. Ka tatra kasvuga võib rahul olla. Nagu ka igal pool mujal, ei ole ka siin viljapuudelt sellel aastal saaki loota. Ainult mõne üksiku puu otsas on õuna näha. Kirsi ja ploomipuud on ka tühjad. Marju saab keskmiselt. Hea on aga kurkide kasv ja veel võib head kurgisaaki loota.

Taludes on märgata jälle suuremat hoonete ehitamise tungi, mis viimastel sõja aastatel päris soiku jäi. Nii on kerkinud ja kerkimas uued laudad, aidad, kuivatused, küünid ja elumajad."

"Tartu Teataja" nr 94 - 1 detsember 1925.a.

"Tartumaal peetud seakasvatuse kursustel õpetatu järgi tuleb ühele seale päevas toitu anda, 25 kg segavilja jahu, 18 toopi lahjat piima, 4 kg juurikaid (porgandeid), 1,5 kg keedetud kartuleid ja 2,5 kg leotatud ristikeina. Selle toiduratsiooni juures on sea keskmine päevane juurdekasv vähemalt 600 grammi."

„Postimees“ nr 344 – 18 detsember 1927.a.

„Möödunud suve suure põua tagajärjel oli Tartumaal üldine ikaldus. Iseäranis kannatas suvevili, nagu oder, kaer, segavili ja kartul. Samuti ei jätnud põud oma mõju avaldamata ka põlluheina kasvule. Mõnes kohas, nagu Peipsi äärsetes valdades, Tartu ümbruses Haaslava vallas ja Nõos ulatus mõne vilja ikaldus 100 protsendini. Selle tagajärjel on põllupidajate seisukord õige raske. Karjapidajatel ei jätku loomatoitu. Tartu Maavalitsus pöördus põllutöoministeeriumi poole palvega, et see vabariigi valitsuse ees sammusid astuks jõutoidu ostmiseks odavama protsendiga ja seemnevilja muretsemiseks ilma protsendita laenu saamiseks.“

"Postimees" nr 103 - 15 aprill 1930.a.

"Möödunud pühapäeval peeti kohalikus Kaitseliidu majas Haaslava Põllumeeste Seltsi aasta peakoosolekut. Aruanne ja järgmise aasta eelarve võeti etteantud kujul vastu. Juhatus valiti vanas koosseisus tagasi ja esimeheks on juba üle 15 aasta Jaan Koort. Koosolekul käsitleti veel põllumeeste praegust rasket seisukorda."

Vahemärkuse korras võib siia lisada, et aastad 1930 – 1933.a. olid majanduskriisi tõttu põllumeestele tõesti väga rasked. Paljud olid põllumajandustehnika ostuks ja uute hoonete ehitamiseks pangast laenu võtnud. Põllumajandussaaduste hinnad aga langesid nii madalale, et kaup tuli müüa alla omahinna. Et võlgasid ära maksta, oli mõnel pool kõik vallasvara maha müüdnud, nii et isegi kukk ei kirenud. Meie vallas tunnistas ennast maksuõimetuks umbes 30 taluperemeest. Avalikul enampakkumisel olid Kondi, Pori, Armi, Võidu, Vene, Kungla, Otsa, Teno ja paljud teised talud. Nii müüs Eesti Maapank 1 novembril 1933.a. Tartu Võru rahukogu saalis, Veski uulitsal majas nr 32, avalikul enampakkumisel Jaan Käärikule kuuluvat Kriimani mõisast eraldatud Mandli talu, kinnistu number 3507, 52,94 tiinu suur. Kinnistul lasus Eesti Maapanga laenu tasumata osa 2262 krooni ja 43 senti. Kinnisvara oli hinnatud 4000 kroonile ja oksjonist osavõtjad pidid tasuma 400 krooni kindlustusraha. Mõni talu oli oksjonil koguni 3 – 4 korda. Tõsi, ükski majapidamine ei sattunud võõrastesse kättesse, sest ostjaid ei olnud.

"Postimees" nr 264 - 10 november 1933.a.

"Haaslava põllumehed on kahte leeri jagunenud ja kumbki neist korraldas oma lõikuspeo. "Priiuse" majas pidas jumalateenistuse Võnnu õpetaja Ein ja Kaitseliidu majas Kambja õpetaja Erit. Mõlemad peoruumid olid rahvast pungil täis ja ohtralt võeti sõna. Ka Tartu vapsid olid Haaslava põllumeestest huvitatud ja võtsid sõna."

Haaslava Põllumeeste Seltsi tegevuse lõpetamise aeg ja asjaolud ei ole täpselt teada. 1933.a. tegutses Haaslava Põllumeeste, Asunikude ja Põllupidajate Kogu. Võimalik, et selle nime all ühinesid Haaslava Põllumeeste Selts ja 1920.a. loodud Haaslava Põllumeeste Kogu. 1935.a. on teatmikes

nimetatud Haaslava Talupidajate Ühingut. Alates 1934 aastast Haaslava Põllumeeste Seltsi nimi ametlikes dokumentides enam ei esine.

Taivo Kirm

Politseiteated

- ✓ 23.04.03 Koke külast leitud surnud rebasel tuvastati marutaud.
- ✓ 25.04.03 kella 17.00 paiku löi Väino Tara Roiu alevikus Kesktänav 10 maja juures rusikaga näkku Inno Suitsule. Algatatud on kriminaalmenetlus.
- ✓ 25.04.03 süttis kulu põletamise tagajärjel Kitsekülas tühjalt seisnud Kitse sigala hoone. Hoone hävis peaaegu täielikult ning muutus kasutamiskõlbmatuks.
- ✓ 29.04.03 teatati, et Palukülas Mäe talus on ajavahemikul 21.04.03 kuni 26.04.03 varastatud sõiduautolt aku ja ajavahemikul 25.04.03 kuni 26.04.03 taluhoovist sõiduauto järelhaagis MAZ-8114 numbrimärgiga 856 BS. Algatatud on kriminaalmenetlus.
- ✓ 29.04.03 avastati Koke külast põllult surnud rebane. Leiust informeeriti veterinaararsti, kes võttis tarvitusele vastavad abinõud.
- ✓ Ajavahemikul 03.05.03 kuni 13.05.03 on sisse tungitud Tõnu Ojamaale kuuluvasse Haaslava kuivatisse ja lõhu-

tud on 15 teraviljaseemnega täidetud kotti, millega tekitati kahju 5000 EEK-i. Algatatud on kriminaalmenetlus.

Tulemas on suvi ja ilusate ilmade aeg, seda kasutavad ka suvitajad ja puhkajad, kes tulevad meie valla territooriumile ilusaid suvepäevi nautima. Sellega kahjuks kaasnevad ka pahatahtlikud suvitajad, kes võivad tekitada teile ebameeldivusi, seetõttu olgem valvsad ja tähelepanelikud ringiliikuvate võõraste suhtes ning ärgem jätkem oma asju järelevalveta. Paljud sellised ebameeldivused jäävad ära, kui naabrid suhtlevad omavahel ja edastavad oma tähelepanekuid teineteisele. Kahtluste korral palun informeerida ka konstaablit.

*Politsei poole pöördumiseks töötab ööpäevaringselt politseikorrapidaja telefoni **lühinumber 110** (vallas asuvalt analoogtelefonilt ette valida 0). Valda teenindava konstaabli mobiiltelefon on **053 962 110**. Vastuvõtt vallamajas teisipäeviti ja neljapäeviti 9–12*

Harras Tiisler
Konstaabel

Mälestame lahkunuid

Galina Pošlina
28.12.1945 – 18.05.2003
Kriimani